

สรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติในพื้นที่
ระหว่างวันที่ ๑ – ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ณ ห้องจูปีเตอร์ ชั้น ๓ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

๑. นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)
ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ทส. ระยะ ๒๐ ปี ลงสู่การปฏิบัติ

- ๑) ให้เจ้าหน้าที่ ทส. ทุกคน ตระหนักว่า “ทรัพยากรธรรมชาติเป็นมรดกอันล้ำค่าของแผ่นดิน” ต้องดูแลรักษาให้คงอยู่ และใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๒) ให้เจ้าหน้าที่ ทส. ยึดหลักปฏิบัติในการเป็นข้าราชการที่ดี ๓ ข้อ ได้แก่
 - มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ : ใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ เอื้ออาทรผู้ร่วมงาน เชื้อพ้องผู้บังคับบัญชา และรับฟัง/ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา
 - มีความซื่อสัตย์ต่อบ้านเมือง : ไม่ทำให้บ้านเมืองเสียหาย
 - มีความซื่อสัตย์ต่อความเป็นมนุษย์ : ดำรงชีวิตตามหลักธรรมของศาสนา
- ๓) ให้ใช้กรอบการดำเนินงานและเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี เป็นหลักในการปฏิบัติงาน
- ๔) ยึดถือเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ ๓๔ – ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๔ โดยเน้นการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นๆ ในการพิทักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕) ดำเนินการลดและควบคุมมลพิษ โดยเน้นการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นๆ ในการรักษาสิ่งแวดล้อม
- ๖) บริหารจัดการน้ำ โดยกำหนดเป้าหมายให้คนไทยทุกคนต้องได้รับน้ำอุปโภค/ บริโภค ทัวถึงครบถ้วน และเท่าเทียมกัน ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญกับระบบการกระจายน้ำที่สามารถส่งน้ำถึงชุมชนและครัวเรือน
- ๗) สร้างกระบวนการถ่ายทอดคำสั่งไปสู่การปฏิบัติให้เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยใช้กระบวนการสื่อสารทำความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในทุกระดับ
- ๘) ให้ทุกหน่วยงานระดับกรมจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ของหน่วยงานเป็นผู้ให้ความรู้กันเองภายในหน่วยงาน

๒. แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์และนโยบายด้านการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนงานโครงการในการกิจหลักของ ทส. โดยปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิจารณ์ สิมานายา)

๒.๑ ยึดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาใช้เป็น
แนวทางในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๑) ด้านทรัพยากรป่าไม้ ให้ป่าฟื้นฟูตัวเอง (คนอย่าไปรังแกป่า) และใช้หลักการปลูกป่าในใจคน
- ๒) ด้านทรัพยากรน้ำ กระจายน้ำไปสู่พื้นที่ต่างๆ ให้ทั่วถึงและเพียงพอ

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดผลกระทบอย่างทั่วถึงทุกระบบ

๒.๒ ความเชื่อมโยงของร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนยุทธศาสตร์ ทส. ระยะ ๒๐ ปี และแผนการพัฒนาอื่นๆ

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) :

(๑) เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้ และมีการบริหารจัดการน้ำและสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน

(๒) เป้าหมายที่ ๑๒ ส่งเสริมรูปแบบการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน

(๓) เป้าหมายที่ ๑๓ เร่งรัดดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบ

(๔) เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและมหาสมุทรอย่างยั่งยืน

(๕) เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ปันฟู และส่งเสริมการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน

๔) อื่นๆ ได้แก่ ยุทธศาสตร์จังหวัด และกลุ่มจังหวัด

๒.๓ กรอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(๑) การป้องกันการบุกรุก

- สร้างความเข้าใจเจ้าหน้าที่
- บูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติงาน
- เครือข่าย/ เฝ้าระวัง
- บังคับใช้กฎหมาย

(๒) การฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

- พื้นที่ป่าอนุรักษ์
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔
- นโยบาย รมว.ทส. ให้เพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

(๓) การทวงคืนผืนป่า

- บังคับใช้กฎหมาย
- ความชัดเจนเรื่องการใช้อำนาจ/ มอบอำนาจระหว่าง ปม. และ อส.
- แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และเป็นธรรม

(๔) การแก้ไขปัญหาชุมชนในพื้นที่ป่า

- กำหนดขอบเขต
- การอนุมัติ/ อนุญาต

(๕) การฟื้นฟูป่าชายเลน/ ทรัพยากรชายฝั่ง

- ป้องกัน ปรามปราบ บังคับใช้กฎหมาย
- แก้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง
- กำหนดเขตป่าชายเลน แบ่งพื้นที่รับผิดชอบกับ ปม. ให้ชัดเจน

- ประสาน ปม. เรื่องการมอบอำนาจการปฏิบัติงานในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔

- การช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากที่ถูกคุกคาม/ ประสบภัย
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒) ด้านทรัพยากรน้ำ

- (๑) ศึกษากฎหมาย และแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๒) บทบาทของ ทส. ในการบริหารจัดการน้ำ
- (๓) ศูนย์ข้อมูลคุณภาพน้ำ/ การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

- (๑) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก
 - การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - การสร้างเครือข่าย ทสม. ให้เข้มแข็ง/ ทำงานร่วมกับ ทส.
- (๒) ชะลอปล่อย/ น้ำเสีย
 - ลดขยะที่ต้นทาง
 - บทบาท ทส. (Regulator)
 - PPP (Polluter Pays Principle)
- (๓) หมอกควัน
 - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเผาปลูก
 - ลดการเผาเศษวัสดุภาคการเกษตร
 - ส่งเสริมเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน
- (๔) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)
 - สร้างความเข้าใจ
 - ขั้นตอน
 - มาตรการติดตามตรวจสอบ

๓. การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๑) กรมทรัพยากรธรณี (ทอ.) : อธิบดี ทอ. (นายทศพร นูชนงค์) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ : ให้ยึด ร่าง พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. เป็นหลัก ซึ่งจะมีคณะกรรมการ ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำกับดูแลการปฏิบัติงาน

- ด้านการอนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์/ แหล่งธรณีวิทยา : ทอ. ดำเนินการในรูปแบบศูนย์เรียนรู้วิจัย และพัฒนา (Learning Center) และเครือข่ายส่งเสริมการอนุรักษ์ธรณีวิทยา

- ด้านธรณีพิบัติภัย ใช้กลไกเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่เสี่ยง (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ทอ. ทำหน้าที่สนับสนุนด้านวิชาการ)

๒) กรมป่าไม้ (ปม.) : อธิบดี ปม. (นายชลทิศ สุรัสวดี) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- รักษาพื้นที่ป่าสมบูรณ์ที่มีอยู่ (๑๐๒.๔ ล้านไร่)/ เพิ่มพื้นที่ป่าและพื้นที่สีเขียวให้ถึงร้อยละ ๓๔ - ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ

- จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำในพื้นที่เป้าหมาย (เขาหัวโล้น) ๑๓ จังหวัด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของป่าไม้ โดยในอนาคตอาจทำฐานฟื้นฟูป่าต้นน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยว

- การให้บริการประชาชน : เปิดให้มีการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าผ่านระบบออนไลน์

- แนวทางการแก้ไขปัญหาชุมชนในพื้นที่ป่า : กรณีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๑, ๒ จัดทำบันทึกประชารัฐ (ตามมาตรา ๑๙ พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗) เพื่อให้ประชาชนอยู่อาศัยและทำการเกษตรในพื้นที่ป่าในลักษณะแปลงรวม แต่ต้องปฏิบัติตามมาตรการและเงื่อนไขที่ภาครัฐกำหนด (ป่าไม่หาย ลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม และเพิ่มพื้นที่สีเขียว) ส่วนในกรณีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๓, ๔, ๕ ให้ดำเนินการในลักษณะสวนป่าเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ปม. ได้มีการหารือเพื่อดำเนินการในลักษณะบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นพืชยืนต้น และกระทรวงพาณิชย์ จะสนับสนุนในด้านการตลาด เพื่อให้เกษตรกรในโครงการนำผลผลิตไปขาย

๓) กรมทรัพยากรทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) : อธิบดี ทช. (นางสาวสุทธิลักษณ์ ระวีวรรณ) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- การกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ควรพิจารณาเงื่อนไขปัจจัยภายนอกที่เป็นแรงกดดัน (เช่น การรักษาภาพลักษณ์บทบาทในเวทีโลก) และควรให้หน่วยงานในระดับพื้นที่เข้ามามีบทบาทในการกำหนดเป้าหมาย

- การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด (อยากเห็นอะไร อยากเป็นอะไร กรอบระยะเวลาในการดำเนินงานเท่าไร) โดยการใช้หลัก SMART Goal ประกอบด้วย

(๑) Specific กำหนดตัวชี้วัดเป็นรายตัว แต่ละตัวต้องทำให้ได้เท่าไร

(๒) Measurable ต้องวัดผลได้จริง

(๓) Attainable ไม่เกินกำลัง สอดคล้องกับทักษะ ความพร้อม และบุคลากรที่มีอยู่

(๔) Relevant สามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จได้

(๕) Time กรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และเหมาะสม

- มีกลไกการขับเคลื่อนและถ่ายทอดยุทธศาสตร์ลงสู่การปฏิบัติ

- การปรับแผน : หน่วยงานส่วนกลาง ควรหารือกับหน่วยงานระดับพื้นที่ เพื่อปรับแผนให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน

- ปรับการทำงาน : ในลักษณะการเป็นต้นแบบ (คิดหลายๆ รูปแบบ) เพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปขยายผล โดย รวทส. ให้ความสำคัญกับการทำงานในลักษณะเครือข่าย

- ให้ความสำคัญกับการสร้างการรับรู้ให้ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการดำเนินงานของส่วนราชการ

- การบริหารจัดการเกาะ : ทช. ร่วมกับกองทัพเรือ กรมประมง และ อส. เข้าไปดำเนินการบริหารจัดการเกาะ ๒๒๘ เกาะ (จากจำนวนทั้งหมดในประเทศ ๙๓๖ เกาะ) โดยพิจารณาตามเกณฑ์ เช่น เกาะที่มีทรัพยากรและระบบนิเวศที่สำคัญ ให้ประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองทางทะเล

๔) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) : หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (นางสิริมณี ชุมเรียง) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- แนวทางการบริหารจัดการป่าอนุรักษ์ : ดำเนินการในลักษณะการบริหารงานตามกลุ่มป่า ๒๐ + ๓ กลุ่มป่า (คณะวนศาสตร์ ได้แบ่งเป็น ๒๐ กลุ่มป่า และ ๓ พื้นที่นอกกลุ่มป่า) โดยเปลี่ยนชื่อหน่วยงานในพื้นที่จากเดิมสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ เป็นสำนักงานพัฒนาป่าอนุรักษ์

- ให้ความสำคัญกับการสร้างการรับรู้ให้ประชาชน :

(๑) ต้องมี/ ดำเนินการตามแผนประชาสัมพันธ์

(๒) ประเด็น Hot Issue ต้องสื่อสารให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจการปฏิบัติงาน

ของส่วนราชการ

(๓) ตัวชี้วัด : ร้อยละของประชาชนที่รับรู้และเข้าใจการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของส่วนราชการ ต้องได้ร้อยละ ๗๕ จึงจะผ่านเกณฑ์ (อส. ดำเนินการในเรื่องการจัดการอุทยานแห่งชาติสีเขียว)

ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ดังนี้

๑) ปม. จัดทำคู่มือปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการอนุมัติ อนุญาต รวมถึงเอกสาร/ ขั้นตอน/ ระยะเวลาดำเนินการ ในการให้บริการประชาชนด้านการป่าไม้

๒) อส. แต่งตั้งผู้แทน (ในจังหวัดที่ไม่มีหน่วยงาน อส. ตั้งอยู่) เพื่อทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เช่น กรณีช้างป่าทำร้ายประชาชน ไฟไหม้พื้นที่ป่าอนุรักษ์ เป็นต้น

๓) สสภ. และ ทสจ. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่

๔) ทสจ. ในการพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตสำรวจและทำเหมืองแร่ ให้พิจารณาประเด็นพื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ ความเหมาะสมของพื้นที่ และความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมืองแร่

๓.๒ ด้านทรัพยากรน้ำ

๑) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) : อธิบดี ทน. (นายวรศาสน์ อภัยพงษ์) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- ให้ยึดแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต (เกษตร/ อุตสาหกรรม) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย การจัดการคุณภาพน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำ ที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน และการบริหารจัดการ

- ทน. มีศูนย์ข้อมูลน้ำแห่งชาติ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว

๒) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) : อธิบดี ทบ. (นายสุพจน์ ไทรวิจิตรชัยกุล) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- มีเป้าหมายการกระจายน้ำบาดาลให้ทั่วถึงและเพียงพอ ทั้งในด้านการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร

- ทบ. มีศูนย์นาคราช (ศูนย์ข้อมูลน้ำบาดาลแห่งชาติ) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารน้ำบาดาลของประเทศ (คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐)

- ด้านการให้บริการประชาชน : มีแอปพลิเคชัน Badan4Thai เพื่อเผยแพร่ข้อมูลด้านน้ำบาดาลให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายยิ่งขึ้น ประกอบด้วย ข้อมูลที่ตั้งบ่อน้ำบาดาลแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ ข้อมูลความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับน้ำบาดาล และเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนติดต่อ

ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ดังนี้

๑) ทสจ. นำเป้าหมายการบริหารจัดการน้ำ ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๙ ไปขับเคลื่อนการดำเนินโครงการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยใช้กลไกของแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๓.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

๑) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) : รองเลขาธิการ สผ. (นายพุฒพงศ์ สุรพลักษ์) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- สผ. ได้กระจายภารกิจการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้ ทสจ. ในพื้นที่ ๓ กลุ่ม ได้แก่ (๑) พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และ EIA ด้านอาคาร (๒) จังหวัดที่มีความพร้อมในเบื้องต้นในการพิจารณา EIA ด้านอาคาร (๓) พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ พิจารณา EIA ด้านอุตสาหกรรม

- การดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน : ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ จัดคนลงพื้นที่จำนวน ๑๓,๐๒๘ ราย ๑๖,๒๑๑ แปลง เนื้อที่ ๘๘,๐๔๗ ไร่ (๑๓ จังหวัด) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๐๖ พื้นที่ ๔๒ จังหวัด เนื้อที่ ๒๔๒,๖๘๖-๑-๐๕ ไร่ ทั้งนี้ สผ. จะจัดสรรงบประมาณ คทช. เพื่อให้ ทสจ. ใช้ในการจัดประชุมและติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่

- บทบาท ทสจ. ในการกำกับดูแลพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม : ทำหน้าที่เลขานุการในคณะกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา IEE และ EIA และคณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีหน้าที่ในการจัดทำแผนคุ้มครอง พื้นฟู และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) : อธิบดี คพ. (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- เป้าหมายแผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ ตามแนวทางพระราชรัฐ ๑ ปี ลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เข้าสู่ระบบการกำจัดที่ปลายทางร้อยละ ๕

- การขับเคลื่อนการจัดการขยะ คพ. มีบทบาทในการกำหนดกฎ ระเบียบ รวมถึงการติดตามผลการดำเนินงาน (Operator)

- คพ. ดำเนินโครงการนำร่อง "การเรียกคืนซากโทรศัพท์มือถือ" ก่อน พ.ร.บ. WEEE จะมีผลบังคับใช้

- การจัดการน้ำเสีย ระยะเร่งด่วน แก้ไขปัญหาขยะและน้ำเสียจากอู่ทกภัย โดยให้คำแนะนำและสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ให้กับหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ประสบภัย

- ระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่บางแห่งไม่สามารถใช้งานได้ คพ. จึงมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดเก็บรายได้เพื่อการจัดการน้ำเสีย

- การแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ให้ยึดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐ โดยมีเป้าหมายลดความรุนแรงลงร้อยละ ๒๐

๓) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) : อธิบดี สส. (นายสากล จินะกุล) ได้แจ้งที่ประชุมทราบภารกิจของกรมในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ ทส. สรุปได้ดังนี้

- นโยบาย รมว.ทส. ให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ สส. บูรณาการอาสาสมัครของทุกกรมในกระทรวง ให้เข้ามาเป็นเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)

- สส. มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ทส. และหน่วยงานในสังกัด ทส. โดยมีหน้าที่ในการส่งเสริมองค์ความรู้ และสร้างการมีส่วนร่วม

- การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน ร่วมกับ ทสจ. ๗๖ จังหวัด เพื่อกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนปลูกและดูแลต้นไม้

- การสร้างวินัยคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน ร่วมกับ สสภ. ดำเนินโครงการชุมชน/ โรงเรียน ปลอดขยะ (Zero waste) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน

- การป้องกัน ลดการเผาในพื้นที่โล่ง และหมอกควัน : พัฒนาชุมชน/ หมู่บ้านปลอดการเผา เพื่อเป็นต้นแบบให้กับพื้นที่อื่น และส่งเสริมบทบาท ทสม. ให้เป็นผู้แจ้งเหตุ/ ข่าว ผ่านทางแอปพลิเคชัน Arsa๔thai เพื่อเฝ้าระวังไฟป่าหมอกควัน

ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ดังนี้

๑) คพ. สผ. สสภ. และ ทสจ. ขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ และแผนปฏิบัติการ "ประเทศไทย ไร้ขยะ" ตามแนวทาง "ประชารัฐ" ระยะ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐

๒) คพ. ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) จัดทำแนวทางปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และงบประมาณ ด้านการจัดการขยะมูลฝอยที่ ทส. ดำเนินการในบทบาท Regulator

- (๒) จัดส่งแบบแปลนไซตซ์ขยะ เพื่อให้ ทสจ. นำไปปรับใช้ในพื้นที่

๓) สส. ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาวิจัย (คพ. และ สผ.) เพื่อตอบโจทย์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่

- (๒) จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมวิทยากรด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม (Train the Trainer)

๔) สสภ. ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ที่ระบุปัญหา แนวทางการจัดการ และแผนงานโครงการที่ตรงกับสภาพปัญหา

- (๒) สนับสนุน ทสจ. ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อตอบโจทย์สภาพปัญหาในพื้นที่

- (๓) สนับสนุนข้อมูลด้านเทคนิควิชาการให้กับ ทสจ. และสนับสนุนภารกิจของกรมส่วนกลาง

๕) สสภ. และ ทสจ. ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ศึกษา/ ทำความเข้าใจยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และขับเคลื่อนภารกิจของ ทส. ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาในพื้นที่

- (๒) สำรวจและประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม

(๓) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเบื้องต้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจ และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประเทศไทย ไร้ขยะ

๖) ทุกหน่วยงานในสังกัด ทส. ประสาน ทสจ. ในพื้นที่ที่รับผิดชอบก่อนที่จะเข้าไปดำเนินการ

๓.๔ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ดังนี้

๑) สภก. ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เร่งรัดการจัดสรรกรอบอัตรากำลังของหน่วยงานในสังกัด สภ.ทส. ตามตำแหน่งที่ว่าง

(๒) พิจารณาการจัดทำหลักสูตรพัฒนาบุคลากรเฉพาะทางในการปฏิบัติงาน เช่น สิ่งแวดล้อม ป่าไม้ ชายฝั่งทะเล เป็นต้น

๒) สสภ. ดำเนินการ ดังนี้

(๑) พัฒนาวิทยากรกระบวนการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

(๒) สสภ. ๑ - ๑๖ จัดเตรียมข้อมูลและแนวทางการดำเนินงาน เพื่อรองรับการปรับโครงสร้างและภารกิจของ สสภ. ให้สอดคล้องกับการบริหารงานของกลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๖ (นายวรพล จันทร์งาม) เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดทำรายละเอียด

๓) สสภ. และ ทสจ. เสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการปฏิบัติงาน ให้ สนย. รวบรวมเสนอ ปกท.ทส. ต่อไป

๔. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ชี้แจงแนวทางการประเมินส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (มาตรา ๔๔) : องค์ประกอบการประเมิน ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน (Functional Based) (ส่วนราชการ/ กรม เป็นผู้รับผิดชอบ)

๒) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ (Agenda Based) ถ่ายทอดมาจากนโยบายรัฐบาล และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๓) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่ หรือการบูรณาการการดำเนินงานหลายพื้นที่ หรือหลายหน่วยงาน (Area Based) ถ่ายทอดมาจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด ซึ่งจะมีอยู่ ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑) การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

- การจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม : ร้อยละ ๗๗ (กรณีผลการดำเนินงานต่ำกว่าร้อยละ ๕๐) ร้อยละ ๑๐๐ (กรณีผลการดำเนินงานมากกว่าร้อยละ ๕๐) โดยอ้างอิงการกำหนดตัวชี้วัดจากผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

- ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่สามารถนำมากำจัดได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และการนำกลับมาใช้ใหม่ : ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕

(๒) การจัดการคุณภาพน้ำ : คุณภาพน้ำดีขึ้น ๑ ระดับ (เช่น เสื่อมโทรม เป็นพอใช้)

(๓) การจัดการคุณภาพอากาศ

- พื้นที่ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี : ค่า PM_{๑๐} ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕
- ๙ จังหวัดพื้นที่ภาคเหนือ : ร้อยละของจำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงเกินเกณฑ์มาตรฐานลดลง (อ้างอิงการกำหนดตัวชี้วัดจากสถานการณ์หมอกควันในปี พ.ศ. ๒๕๕๙)

(๔) การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

- รักษาพื้นที่ป่าที่มีอยู่ (ใช้ค่าจากการสำรวจทางดาวเทียม พ.ศ. ๒๕๕๙)
- จำนวนพื้นที่ป่าที่ยึดคืน

๔) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรม และการให้บริการประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ (Innovation Based) : สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดตัวชี้วัดในเรื่องการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ทั้งนี้ หากหน่วยงานใดมีนวัตกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการเบิกจ่ายให้เสนอรายละเอียดให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณา

๕) ศักยภาพในการเป็นส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศ (Potential Based) : วัดผลจากความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์/ แผนพัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน
